

Italijanski studentski pokret La Lupa – preduzimanje važnih koraka solidarnosti i uzajamnoj pomoći

21. januara, 18-godišnji italijanski srednjoškolac [Lorenzo Pareli](#) poginuo je kada je na njega pala metalna greda dok je radio u fabrici u Lauzaku, malom gradu na severu Italije. Nesreća se dogodila poslednjeg dana Lorencove prakse pod nazivom “alternanza scuola-lavoro” (dualno obrazovanje) u okviru obaveznog programa zapošljavanja za srednjoškolce.

U pokušaju da se individualizuje odgovornost za ovu tragediju, istražitelji su istragu usmerili na pitanje ko je tačno kriv za Lorencovu smrt. U međuvremenu, oni zanemaruju i ignorišu odgovornost neoliberalne kapitalističke mašine smrti koja je legitimisala program koji tera tinejdžere u opasne fabrike. Za učenike koji se od ovog tragičnog događaja samoorganizuju širom zemlje, pravi krivac tragedije je jasan: „Lorenzo nije umro. Ubila ga je država preko dualnog obrazovanja“, kako je to rekao Nikolo De Luka, član nedavno osnovanog studentskog pokreta La Lupa („Vuk“).

Dualno obrazovanje u Italiji je prvi put uvedeno 2015. godine kao deo neoliberalnih reformi bivšeg premijera Matea Rencija koje su ubrzale privatizaciju obrazovnog sektora. Prema ovom programu, učenici su u obavezi da tokom srednjoškolskih godina rade između 90 i 150 sati na neplaćenim radnim praksama. Visokorangirane škole u centru zemlje nude stažiranje za administrativne poslove u liberalnim institucijama i korporacijama; škole na periferijama ili na jugu zemlje umesto toga nude „prilike“ kao što su služenje hrane, rad u proizvodnji i industriji, pa čak i, u nekim slučajevima, rad u vojsci – sve to neplaćeno. Od svog osnivanja, program dualnog

obrazovanja je bio žestoko kritikovan. Rečima novinara Roberta Čikarelija, program „transformiše učenike u robu na tržištu rada“, izvlačeći besplatnu radnu snagu od učenika pod plaštom obrazovnog iskustva.

Od Lorencove smrti, učenici su se mobilisali širom zemlje. Njihove trenutne borbe se ne odvijaju u istorijskom vakuumu, već se mogu shvatiti kao nastavak postojeće – i ponekad preopterećene – istorije italijanskih studentskih pokreta od 1960-ih. Možda još važnije, u razgovorima sa srednjoškolcima, otkriveno je da su učenici zainteresovani da prošire svoje borbe kako bi se povezali sa onima u tradicionalno odvojenim poljima političkog konflikta: posebno sa borbama u oblasti rada, žena i rodnih pitanja.

Upoznat sa takozvanim „[neuspesima](#)“ prethodnih studentskih pokreta da uspostave smislene veze sa onima koji se organizuju na radnom mestu (koji je oštro ismevan u klasiku Pjetra Elija iz 1971. “Radnička klasa takođe ide u raj”), današnjim učenicima se pruža prilika da taktikom iz prošlosti i uslovima sadašnjosti ujedine radničku i studentsku borbu.

Prisustvo učenika na sindikalnim marševima poslednjih meseci i prisustvo radnika na studentskim demonstracijama nakon Lorencove smrti ukazuju na prostor saradnje. Studentske koalicije takođe imaju priliku da prevaziđu oblike klasne, rodne i rasne subjektivizacije koje je proizveo rasni kapitalizam, i da umesto toga iskoriste tipično depolitizovane kategorije da se ujedine izvan sopstvene klasne i geografske pozicije.

Kratka istorija studentskog pokreta u Italiji

Studentski pokreti u Italiji nose sa sobom lekcije duge tradicije studentskog organizovanja, ali treba da budemo svesni da nove borbe ne poredimo nespretno sa pokretima iz prošlosti. Mitologizacija urbanih gerilaca od Crvenih brigada do Autonomia Operaia može stvoriti snažne i inspirativne slike, ali to nije nužno dobra priprema za to kako najbolje

odgovoriti na sadašnje uslove – rada, patrijarhata, međunarodne migracije, klimatske krize itd.

Možda najreferentniji trenutak u istoriji italijanskih studentskih pokreta je period poznat kao „Duga '68” – koja je obuhvatila i „[Vruću jesen '69](#)” i trajala otprilike do istorijskog kompromisa između liberala i Komunističke partije nakon ubistva predsednika Čilea, Salvadora Aljendea, 1973. godine. Mnoge kritike studentskih pokreta tog doba bile su fokusirane na tri ključne tačke: (1) neuspeh da se adekvatno odgovori na [seksizam](#); (2) nemogućnost udruživanja studenata i industrijskih radnika; i (3) nedostatak [klasnog sistema](#) – čak i kada su ovaj poslednji koncept teoretizovali autonomistički radnici koji su blisko povezani sa studentskim pokretima.

Sledeći je studentski pokret Pantera, aktivan između 1989-90. Tokom ovog pokreta – nazvanog po panteru koji je pobjegao iz rimskog zoološkog vrta što je dovelo do potere širom grada – studenti su organizovali proteste na Univerzitetu u Palermu u znak protesta protiv planiranih reformi Univerziteta. Reforme koje je predložila vlada odmah su kritikovane od strane

učenika zbog toga što su previše „tržišno orijentisane“ i potpuno nasilne prema školama na jugu – koje su već iskusile više od jednog veka nerazvijenosti i eksploataisanja od strane severa.

Pokret Pantera se brzo proširio širom zemlje, privlačeći studente kao i srednjoškolce. Studentski aktivisti odbacili su političke partije i druge leve institucije, pokazujući da je nasleđe autonomističkog marksizma i (post)radničkog ponašanja i dalje snažno, čak i 20 godina nakon vruće jeseni 1969. Pokret je okončan 1990. godine, kada je nakon 127 dana prestala okupacija univerziteta u Palermu. U to vreme, mejnstrim mediji su igrali centralnu ulogu u nacionalnom rastu studentskog pokreta šireći vesti o blokadama.

2008. godine pojavio se studentski pokret [Onda Anomala](#) („Abnormalni talas“) koji se mobilisao kao opozicija

administraciji bivšeg predsednika Silvija Berlusconiya. Pokret je bio okarakterisan okupacijom velikih Univerzитета i srednjih škola širom zemlje i trajao je skoro 16 meseci. Studenti su se borili protiv policije na ulicama, formirali skupštine i odupirali se neoliberalizaciji institucija javnog staranja i ukidanju državnog školskog sistema što je pristup obrazovanju učinilo nesigurnijim.

BEATA
IGNORANZA

U velikoj meri antifašistički, pokret Onda Anomala predstavljao je poslednju instancu kolektivne mobilizacije protiv štednje i nesigurnosti u Italiji. Iako su se mnoge brige u to vreme odnosile na menadžment i finansiranje univerziteta, pokret je aktivno nastojao da se poveže sa širom tradicijom radničkih borbi. Ovaj pokret je bio primer horizontalnog organizovanja: nije postojala hijerarhija između pokreta u različitim gradovima.

Na mnogo načina, ovo je nasleđe demonstracija i organizacionih napora na samitu G8 2001. u Đenovi. Postojao je proračunati pokušaj da se izgradi alternativna medijska infrastruktura korišćenjem interneta – nešto što će postati još očiglednije tokom Arapskog proleća, Pokreta trgova u Italiji i Grčkoj i globalnog pokreta Occupy nekoliko godina kasnije.

Pokret „LA LUPA“

Pokret La Lupa rođen je između novembra i decembra 2021. godine, kada je skoro 60 srednjih škola širom Rima bilo okupirano od strane samoorganizovanih učenika koji su zahtevali oštrije mere protiv COVID-19, manja odeljenja i preko potrebne popravke na školskoj infrastrukturi koja se

raspada. Kada su se prvi put okupili, javno manifestujući svoju brojnost i militantnost, mediji su ih nazvali „[Movimento La Lupa](#)“, pozivajući se na mit o osnivanju Rima. Mediji su podržali pokret, a studentski organizatori su ih pratili. Baš kao i sa pokretom Onda Anomala, postojao je zajednički napor da se istovremeno koristi medijsko pokrivanje u korist pokreta, a da se istovremeno zadrži kontrola nad porukama na društvenim mrežama.

Dana 22. januara, dan nakon Lorencove smrti, La Lupa je izvela akciju sa dimnim bombama dok su marširali kroz Rim kako bi pokrenuli pitanje širom zemlje o tome kako je dualno obrazovanje poslužilo kao alat da se maloletna omladina ubaci u mehanizme proizvodnje. Oni potvrđuju da je to takođe klasistički oblik socijalizacije: za učenike iz elitnih škola ili imućnijih naselja, to je struktura koja ih priprema za buduću ulogu “belih kragni”; za siromašne i one iz perifernih regija Italije, to je način stvaranja široke deproletarizovane radne snage. Kao što je Nikolo rekao: „Idem u specijalizovanu srednju školu u Rimu, tako da je praksa koja mi se nudi često uključivala rad u advokatskim kancelarijama ili sa novinarima... Ali ako se preselite iz centra na periferniju, pronaći ćete studente kako broje karate u bioskopu, rade u rafinerijama nafte i tako dalje.”

Sledećeg dana su [izašli na ulice](#) Rima u pokušaju da dođu do Ministarstva prosvete. U demonstracijama od nekoliko stotina ljudi, pored učenika, učestvovali su i nastavnici, radnici i predstavnica Non Una di Meno („Ni jedna žena manje“, NUDM), transfeminističkog pokreta koji od 2016. godine organizuje proteste protiv transfobije i rodno zasnovanog nasilja. Sačekali su ih 15 marica i kordoni policajaca u punoj opremi za razbijanje nereda, koji su [propisno pretukli](#) pendrecima. Prema Nikolu: „Posle toga, rimska policija je izdala saopštenje u kojem je izjavila da nije bilo povređenih. To su odmah opovrgli mnogi mladi ljudi koji su na internetu objavili fotografije svojih lica oblivenih krvlju. Za grad je ovo bilo

veoma neprijatno.”

Kao reakcija od tuge i besa mobilisale su se demonstracije u gradovima širom zemlje, uključujući Napulj, Bolonju i Firencu, gde su učenici takođe dočekani policijskim nasiljem.

„Da budem iskren, nismo uzeli ni pokret Pantera ni l'Onda kao direktnu inspiraciju. Naše okupljanje je bilo zaista spontano i organsko, što takođe znači da smo dolazili iz mnogo različitih pravaca i iskustava. Nismo izabrali ime La Lupa; izabrala ga je štampa – i štampa je bila ta koja je evocirala uspomenu na Panteru kada je govorila o nama. Uz to, naravno, na neki način smo bliski studentskim borbama koje su vodili i ti pokreti i mnogi drugi, ali manje razmišljamo o prošlosti, a više o onome što se dešava sada.“

Učenici u čvorištu društvenih borbi

Kroz kritiku neoliberalne politike, učenici su izgradili kolektivni pokret i stvorili solidarnost sa radnicima koji protestuju širom zemlje. Na primer, još u novembru, studenti u Firenci su marširali zajedno sa štrajkačima [GKN](#)-a, firme za auto-delove čije je hiljade najavljenih otpuštanja prošle godine izazvalo seriju velikih štrajkova i demonstracija – protestujući protiv ukidanja sindikata te firme i nezakonitih otpuštanja. GKN je bila najefikasnija i politički najorganizovana formacija u aktuelnim radničkim borbama u Italiji.

U samoorganizujućim procesima donošenja odluka zasnovanim na zborovima i korišćenju [radničkog upita](#) od strane La Lupe, vidimo uticaj autonomističkih, radničkih borbi. Analiza dualnog obrazovanja zasniva se na prikupljenim anketama širokog spektra učenika iz različitih odeljenskih sredina i oblasti, u školama iz centra i sa periferije. Učenici se kolektivno koordiniraju, praktikuju taktiku solidarnosti između klasa i pokreta, a okupacijama stvaraju prostor za organizovanje sopstvene borbe protiv neoliberalizacije sistema javnog školstva.

La Lupa se takođe organizuje u solidarnosti sa drugim borbama u italijanskom društvu. Od 2016. godine, transfeministički pokret NUDM predstavlja jedan od najžešćih i politički složenih antipatrijarhalnih, antikapitalističkih i antikolonijalnih izraza militantnosti u Italiji – koja je i dalje izrazito katolička zemlja. Pozivajući na demontažu struktura i institucija koje nasilno tlače žene i queer zajednice, NUDM ima za cilj da destigmatizuje narative o rodu, rasi i polu kao sredstvu za transfeminističko podizanje političke svesti. Pritom je njihova rodna kritika rada i blagostanja povezana sa stvaranjem alternativnih prostora za socijalizaciju i solidarnost. NUDM trenutno podržava studentski pokret u njegovoj borbi, o čemu svedoči njihovo prisustvo na demonstracijama 23. januara u Rimu.

Pokret La Lupa je 5. februara sazvaio [nacionalnu studentsku skupštinu](#) u Rimu, poželevši dobrodošlicu preko [300 delegata](#) iz cele Italije kako bi podelili svoja iskustva i planirali naredne pravce borbe. Njihove [diskusije](#) su se fokusirale na formulisanje jedinstvenih zahteva: potpuno ukidanje dualnog obrazovanja, sveobuhvatno finansiranje javnih školskih programa, radikalnu transformaciju celokupnog obrazovnog sektora i veća ulaganja u programe mentalnog zdravlja i savetovanja. Takođe su razgovarali o policijskoj represiji nad studentskim grupama u prošlosti – konkretno, ubistvu [Valerija Verbana](#) 1980.

Studentske i feminističke borbe su usko povezane. Pristup obrazovanju o seksualnom zdravlju i politikama rodne afirmacije uvek je bio onemogućen u italijanskim školama. Ovo se mora shvatiti u širem kontekstu rodno zasnovanog nasilja usmerenog na žene i queer osobe, što naravno uključuje i učenike. Slično tome, studenti i učenici su se pridružili NUDM-u na ulicama kako bi [podigli svest](#) o abortusu, kulturi silovanja i seksualnom reproduktivnom zdravlju. Međutim, iako su međusobno zavisne, transfeministička perspektiva tek treba da se nađe u studentskom pokretu. Smatramo da je ova krhka, a

ipak sve veća veza važna jer pokazuje kako se u Italiji razvija šira politička svest, koja uključuje niz političkih subjekata i mogućnost formiranja organskog antisistemskog pogleda na pobunu.

Grupa studentkinja u Kozenci (Kalabrija) je 3. februara zauzela [Institut Valentini-Majorana](#) u znak protesta zbog ignorisanja optužbi o nizu zloupotreba koje su počinili članovi fakulteta. Studenti, lokalni feministički kolektivi i organizacije osoba koje su preživele nasilje u porodici pojavili su se u znak solidarnosti sa okupacijom. Akcija kojoj je prethodila kampanja na društvenim mrežama tokom koje su studenti osuđivali zloupotrebe deljenjem svedočenja na Instagramu pokazuje kako se umrežavanje borbi ovde tumačilo i delovalo kroz rezignaciju praksi i prostora – Instagram stranica Call-Out-Valentini nije više dostupna, ali [Call-Out-Your-School](#) prikuplja izjave i deli grafičke informacije o različitim oblicima rodno zasnovanog nasilja.

Nisu samo protesti signalizirali važan razvoj u promenljivom karakteru borbe, već i formiranje prostora i kultura opozicije unutar institucionalnih prostora. Kroz duboko uzajamnu politiku uzajamne pomoći, usredsređenu na zadovoljavanje emocionalnih i političkih potreba svoje zajednice, učenici su radili zajedno na stvaranju informativnog materijala i podrške o reproduktivnom i ženskom zdravlju u okviru školskog sistema. Tamponi se sada nude besplatno u mnogim institutima, a često se organizuju i radionice kako bi se obezbedio ne samo informativni materijal, već i prostor za izgradnju zajednice putem propagande, plakata i diskusija zasnovanih na okupljanju u pripremi za demonstracije.

Različiti putevi vode do anti-kapitalističke pobune

Sredinom marta 2022. NUDM je organizovao niz inicijativa oko 8. marta (8M), Međunarodnog dana žena. Pozivajući na pravo na abortus – ugroženo hiperkapitalističkom nekropolitikom u poslednje dve decenije – i kraj sistemskog ugnjetavanja i

rodno zasnovanog nasilja, pokret je organizovao akcije i proteste širom zemlje. Studenti su se solidarno pridružili organizovanjem akcija i učešćem u štrajku koji je organizovao NUDM.

U Rimu, noć pre 8M protesta, grupa studenata je napala sedište pro-life pokreta odgovornog za lepljenje plakata protiv abortusa u nedelji koja je prethodila 8M. U Padovi, kolektiv sastavljen uglavnom od feminističkih učenica, odlučio je da zauzme svoju školu na 8M. Koristeći inkluzivni jezik koji potvrđuje njihovu političku poziciju u transfeminističkoj borbi, blokadni kolektiv tvrdi: „Naše ubeđenje je transfeminističko. Izabrali smo 8M da okupiramo našu školu jer verujemo da je rodno zasnovanom nasilju, seksizmu, rodnoj diskriminaciji i svemu što se tiče seksualnog i emocionalnog obrazovanja dato malo, ako ne i nula prostora u našem školskom sistemu.“ Pozivajući se na zlostavljanja u Kozenci i izveštaje o seksualnom uznemiravanju u školama širom zemlje, tražili su edukaciju o pristanku na seksualni odnos, o inkluziji i afektivnoj nezi u školama.

Nastavljajući svoju akciju na društvenim mrežama, studenti su tražili pravo na samoopredeljenje, kraj kulture silovanja i uspostavili transfeminizam kao jedan od stubova svog

političkog delovanja i prakse. Skoro u svakom gradu srednjoškolci su organizovali šetnje i okupljanja koja su se pridružila lokalnim demonstracijama NUDM-a.

Feministički štrajk, [kako kaže](#) feministička naučnica i aktivistkinja Veronika Gago, je oruđe koje mapira nove oblike eksploatacije tela i teritorija, sa ciljem da se takva eksploatacija učini vidljivom, a neposlušnost njoj raširenom. 8M je bio dan mobilizacije koji je eksplicitno manifestovao zajedničku nepokornost studentskog i transfeminističkog pokreta kapitalističkoj eksploataciji. Uključuje žene koje mogu da štrajkuju i one koje ne mogu (migranti, seksualne radnice, zaposlene studentkinje), pokazujući napetost patrijarhalnog, kolonijalnog i kapitalističkog nasilja, širio je antisistemske vizije pobune koja je povezivala studentske skupštine sa radničkim štrajkovima i feminističkim praksama.

Upravo u 8M vidimo mogućnost međuklasne, feminističke i internacionalne saradnje između studenata i radnika koja može stvoriti ukrštene puteve ka antikapitalističkoj pobuni. Kroz solidarnost, uspostavljeni su mostovi između borbe protiv zakonodavstva u obrazovnom sektoru koji od deproletarizovanih studentstkih radnika stvara višak populacije i oblika rodno zasnovanog nasilja koje sprovodi država. Stoga, koristeći neke alate iz prošlosti za analizu današnjih uslova, vidimo potencijal da se prevaziđu pobjede i porazi koji su karakterisali maj '68, po rečima Kristin Ros. U tome leže uloge i revolucionarni potencijali 2022.

Izvor: roarmag.org